

ОСНОВИ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР НА ЕС – ЧЕТИРИТЕ ОСНОВНИ СВОБОДИ И ДВЕТЕ ЗАБРАНИ, ПРЕДВИДЕНИ В РИМСКИЯ ДОГОВОР

Установяването на Общ вътрешен пазар е възможно само тогава, когато се премахнат определени пречки за гражданите на ЕС. За тази цел Европейската общност постановява т.нар. четири основни свободи, които са от съществено значение за формирането и поддържането на общия пазар.

1. СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА СТОКИ

Свободното движение на стоки в ЕС се регламентира в раздел първи на ДЕО. Либерализацията на стоковата търговия в рамките на ЕС става възможна чрез наличието на няколко елемента: първият е създаването на митнически съюз (премахване на всички мита и такси, имащи еквивалентен ефект върху вноса и износа на стоки между държавите членки и забрана за налагането на транзитни такси и други налози, свързани с транзитното транспортиране на стоки през тяхната територия) и създаването на обща външна тарифа по отношение на трети страни.

Освен това за да бъде постигнато свободното движение на стоки са необходими да бъдат елиминирани още няколко типа търговски бариери: 1. забрана за такси, мита и налози, имащи еквивалентен ефект и 2. забрана за количествените ограничения и на мерките, имащи еквивалентен ефект.

2. СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА УСЛУГИ

Премахването на ограниченията пред свободата за предоставяне на услуги между държавите членки е друга характеристика на Вътрешния пазар на ЕС. Въпреки, че правилата по

ОСНОВИ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР НА ЕС – ЧЕТИРИТЕ ОСНОВНИ СВОБОДИ И ДВЕТЕ ЗАБРАНИ, ПРЕДВИДЕНИ В РИМСКИЯ ДОГОВОР

отношение на тази свобода – чл. 59-66 от ДЕО, са основно насочени към физически лица и по-специално към тези, които предоставят услуги, през годините тази свобода е претърпяла грандиозно развитие. Тя обхваща не само предоставяне на услуги от адвокати, но тя покрива и въпроси като обществени поръчки, банкови и застрахователни услуги, „невидими” услуги в сферата на телекомуникациите и трансгранични услуги, свързани с лотариите.

3. СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА ХОРА

Свободното движение на хора включва свободно движение на работна сила и свобода на установяване.

- **Свободно движение на работна сила**

Всяка дискриминация на базата на националност между работниците от държавите членки по отношение на наемането, заплащането и другите условия на труд и заетост е забранена. Гражданите на държава членка могат да се ползват от пълни социални права в приемащата държава. Това се отнася и за някои от членовете на семействата им.

- **Свобода на установяване**

Според правото на ЕС свободата на установяване включва правото да се предприема самостоятелна стопанска дейност от физически лица, както и правото да се създават и ръководят предприятия (дружества или фирми), представителства, клонове или дъщерни фирми от граждани на всяка държава членка, установили се на територията на друга държава членка (чл. 52 от ДЕО).

4. СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА КАПИТАЛИ

Свободното движение на капитали се регулира от редица разпоредби и норми, като основополагащите са включени в чл. 56-60 от ДЕО. Свободното движение на капитали включва преки инвестиции, придобиване на право на собственост върху недвижими имоти, операции с ценни книжа на капиталовия и на паричния пазар, операции с текущи и депозитни сметки във финансови институции, кредити свързани с търговски сделки и др.

Свободното движение на капитали се основава на два основни принципа:

ОСНОВИ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР НА ЕС – ЧЕТИРИТЕ ОСНОВНИ СВОБОДИ И ДВЕТЕ ЗАБРАНИ, ПРЕДВИДЕНИ В РИМСКИЯ ДОГОВОР

- Премахване на ограниченията, свързани със свободното движение на капитали и извършването на трансгранични плащания между държавите членки и между тях и трети страни
- Еднакво третиране на субектите, осъществяващи инвестиционна дейност и извършващи трансгранични плащания на територията на Европейското икономическо пространство.

ЗАДЪЛЖЕНИЕТО ДА СЕ СПАЗВАТ РАЗПОРЕДБИТЕ, ГАРАНТИРАЩИ ТЕЗИ СВОБОДИ, ВОДИ ДО ДВЕ ЗАБРАНИ

**ЗАБРАНА
ЗА ДИСКРИМИНАЦИЯ**

**ЗАБРАНА
ЗА ОГРАНИЧИТЕЛНИ
ПРЕЧКИ И МЕРКИ**

Договорът за ЕО забранява „всякаква дискриминация, въз основа на националност”.

Забраната за ограничителни пречки и мерки изисква хармонизиране на правните разпоредби в отделните държави, членки на ЕС.